

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 juillet 2023

PROJET DE LOI

**modifiant les dispositions
de l'ancien Code civil
relatives aux ventes
à des consommateurs**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3330/ (2022/2023)**:

001: Projet de loi.

002 et 003: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 juli 2023

WETSONTWERP

**tot wijziging van de bepalingen
van het oud Burgerlijk Wetboek
met betrekking tot de verkopen
aan consumenten**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3330/ (2022/2023)**:

001: Wetsontwerp.

002 en 003: Amendementen.

09933

N° 6 de Mme **Verhelst et consorts**

Art. 4

Remplacer le 1° par ce qui suit:

“1° le paragraphe 1er, alinéa 1er, est complété par une phrase, rédigée comme suit:

“Toutefois, ce délai est d’un an si le bien de consommation est un animal, sauf si le vendeur, le cas échéant, n’a pas respecté les conditions de reconnaissance, d’autorisation, de quarantaine ou d’élevage requises par ou en vertu de la loi.””

JUSTIFICATION

Le projet de loi prévoit que la responsabilité du vendeur d’animaux vivants se limite aux défauts qui se manifestent durant une période d’un an à compter de la livraison. Ce délai est plus court que le délai de deux ans applicable aux biens de consommation ordinaires. Le délai plus court est justifié par le fait qu’il s’agit d’un animal vivant qui interagit énormément avec son entourage immédiat et dépend des soins corrects donnés par son propriétaire. Après l’expiration de ce délai, les dispositions de droit commun en matière de réparation des vices cachés de la chose vendue s’appliquent pleinement.

Toutefois, les auteurs n’avaient pas l’intention d’accorder cette sécurité juridique supplémentaire au vendeur qui, le cas échéant, ne respectait pas les conditions de reconnaissance, d’autorisation, de quarantaine ou d’élevage requises par ou en vertu de la loi. Seul le vendeur qui a respecté les règles régionales en matière de bien-être animal devrait bénéficier de cette sécurité juridique. C’est également cohérent avec la logique qui sous-tend la limitation prévue des coûts à supporter par le vendeur en vue de la guérison de l’animal (voir l’article 1649^{quinquies}, paragraphe 3/1, alinéa 2, 1°, de l’ancien code civil tel que proposé par le projet de loi).

Cet amendement prévoit donc que la période de garantie réduite d’un an ne s’applique pas lorsque le vendeur, le cas échéant, n’a pas respecté les conditions de reconnaissance, d’autorisation, de quarantaine ou d’élevage requises par ou

Nr. 6 van mevrouw **Verhelst c.s.**

Art. 4

De bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° paragraaf 1, eerste lid, wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Deze termijn bedraagt evenwel één jaar indien het consumptiegoed een dier is, tenzij de verkoper in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings-, quarantaine-, of kwekerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd.””

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp bepaalt dat de aansprakelijkheid van de verkoper van levende dieren zich beperkt tot gebreken die zich manifesteren gedurende een periode van één jaar te rekenen vanaf de levering. Deze termijn is korter dan de termijn van twee jaar die geldt voor reguliere consumptiegoederen. De kortere termijn wordt gerechtvaardigd door het feit dat het gaat om een levend dier, dat enorm interageert met zijn onmiddellijke omgeving en afhangt van een correcte verzorging door zijn eigenaar. Na het verstrijken van deze termijn zijn de gemeenrechtelijke bepalingen met betrekking tot de vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak onverminderd van toepassing.

Het was evenwel niet de bedoeling van de indieners om deze bijkomende rechtszekerheid ook toe te kennen aan de verkoper die in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, quarantaine-, vergunnings- of kwekerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd. Enkel de verkoper die de regionale regels inzake dierenwelzijn heeft gerespecteerd, moet kunnen genieten van deze rechtszekerheid. Dat sluit ook aan bij de logica achter de voorziene beperking van de kosten die door de verkoper moeten worden gedragen met het oog op de genezing van het dier (zie het voorgestelde artikel 1649^{quinquies}, paragraaf 3/1, tweede lid, 1°, van het oud Burgerlijk Wetboek).

Dit amendement bepaalt daarom dat de verkorte garantie-termijn van één jaar niet van toepassing is op de verkoper die in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, quarantaine-, vergunnings- of kwekerijvoorwaarden

en vertu de la loi. Ces vendeurs restent soumis au délai de garantie normal de deux ans.

niet heeft gerespecteerd. Op dergelijke verkopers blijft de reguliere garantietermijn van twee jaar van toepassing.

Kathleen Verhelst (Open Vld)
Leslie Leoni (PS)
Florence Reuter (MR)
Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
Leen Dierick (cd&v)
Melissa Depraetere (Vooruit)
Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

N° 7 de Mme **Verhelst et consorts**

Art. 4

Dans le 3°, remplacer l'alinéa proposé par ce qui suit:

“Par dérogation à l'alinéa 1er, ce délai est d'un an si le bien de consommation est un animal.”

JUSTIFICATION

Cet amendement supprime l'énumération non exhaustive des éléments à prendre en compte pour renverser la présomption que le défaut de conformité existait déjà au moment de la délivrance. En fait, ces éléments auraient dû figurer dans l'exposé des motifs du projet de loi plutôt que dans le texte de la loi. Toutefois, ces éléments restent pertinents pour l'application des nouvelles règles et sont donc explicitement rappelés par la présente afin qu'ils fassent partie des documents parlementaires. Ils concernent notamment la période d'incubation des maladies infectieuses, des instructions détaillées concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal fournies par le vendeur au consommateur et, le cas échéant, des conclusions d'un examen vétérinaire effectué par un vétérinaire indépendant.

Nr. 7 van mevrouw **Verhelst c.s.**

Art. 4

In de bepaling onder 3°, het voorgestelde lid vervangen als volgt:

“In afwijking van het eerste lid bedraagt deze termijn één jaar indien het consumptiegoed een dier is.”

VERANTWOORDING

Dit amendement verwijdt de niet-exhaustieve opsomming van de elementen waarmee rekening gehouden dient te worden bij de weerlegging van het vermoeden dat het conformiteitsgebrek reeds bestond op het tijdstip van levering. Deze elementen hadden eigenlijk in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp opgenomen moeten worden eerder dan de wettekst. Deze elementen blijven evenwel relevant voor de toepassing van de nieuwe regels en worden daarom hierbij expliciet hernomen zodat ze deel uitmaken van de parlementaire stukken. Het betreffen met name de incubatieperiode van infectieziekten, de door de verkoper aan de consument verstrekte gedetailleerde instructies met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier en in voorkomend geval met de conclusies van een veterinaire keuring uitgevoerd door een onafhankelijke dierenarts.

Kathleen Verhelst (Open Vld)
 Leslie Leoni (PS)
 Florence Reuter (MR)
 Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
 Leen Dierick (cd&v)
 Melissa Depraetere (Vooruit)
 Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

N° 8 de Mme **Verhelst et consorts**

Art. 5

Dans le 5°, dans le paragraphe 3/1 proposé, apporter les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 2, 1°, remplacer les mots "cent trente pour cent" par ce qui suit:

“.

— *trois cents pour cent sur la tranche du prix d'achat de l'animal comprise entre un centime d'euro et cinq cents euros;*

— *deux cents pour cent sur la tranche du prix d'achat de l'animal comprise entre cinq cents euros et un centime d'euro et mille cinq cents euros;*

— *cent pour cent sur la tranche du prix d'achat de l'animal qui excède mille cinq cents euros et un centime d'euro”;*

2° dans l'alinéa 2, 1°, insérer les mots “, de quarantaine” entre les mots “d'autorisation” et les mots “ou d'élevage”;

3° compléter ce paragraphe par un alinéa 8, rédigé comme suit:

“Le Roi peut, par décision prise après consultation en Conseil des ministres, ajuster les montants ou pourcentages de la restriction visée à l'alinéa 2, 1°.”.

JUSTIFICATION

La restriction générale actuelle selon laquelle les coûts supportés par un vendeur en vue de la guérison de l'animal sont limités de manière général à cent trente pour cent du prix de vente aurait un impact trop important sur les consommateurs lorsqu'ils s'agit de prix de vente faibles compte tenu des coûts de guérison souvent élevés, indépendamment de l'éventuel faible prix de vente.

Nr. 8 van mevrouw **Verhelst c.s.**

Art. 5

In de bepaling onder 5°, in de voorgestelde paragraaf 3/1, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in het tweede lid, 1°, de woorden “honderddertig procent” vervangen als volgt:

“.

— *driehonderd procent op de schijf van de aankoopprijs van het dier tussen één eurocent en vijfhonderd euro;*

— *tweehonderd procent op de schijf van de aankoopprijs van het dier tussen vijfhonderd euro en één eurocent en duizend vijfhonderd euro;*

— *honderd procent op de schijf van de aankoopprijs van het dier die meer bedraagt dan duizend vijfhonderd euro en één eurocent”;*

2° in het tweede lid, 1°, de woorden “of fokkerijvoorwaarden” vervangen door de woorden “, quarantaine- of kwekerijvoorwaarden”;

3° die paragraaf aanvullen met een achtste lid, luidende:

“De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, overgaan tot de aanpassing van de bedragen of percentages van de beperking bedoeld in het tweede lid, 1°.”.

VERANTWOORDING

De huidige algemene beperking waarbij de kosten ten laste van een verkoper met het oog op de genezing van het dier in het algemeen werden beperkt tot honderddertig procent van de aankoopprijs zou bij lagere prijzen te grote gevolgen hebben voor consumenten gezien de vaak hoge genezingskosten die losstaan van de eventuele lage aankoopprijs.

Par conséquent, une restriction graduelle est maintenant proposée en tenant compte de la hauteur du prix de vente, par laquelle, lorsque ce prix de vente est bas, un pourcentage beaucoup plus élevé du prix de vente est utilisé.

Cet amendement vise à atteindre un équilibre encore plus étroit entre les intérêts du consommateur et ceux du vendeur.

Dans le même temps, il est également stipulé que ces montants ou pourcentages peuvent encore être ajustés à l'avenir, au moyen d'un arrêté royal, si la pratique démontre que cela est nécessaire.

Il convient de noter que la règle générale contenue dans l'article 1649*quinquies*, § 2, reste toujours valable. Dans un premier temps, les consommateurs ont le choix entre la réparation – dans le cas d'un animal souvent la guérison – ou le remplacement. Le vendeur doit respecter ce choix, à moins que le remède choisi soit impossible ou entraînerait des coûts disproportionnés pour le vendeur par rapport aux autres remèdes, compte tenu de toutes les circonstances.

En outre, cet amendement ajoute le non-respect par le vendeur des conditions de quarantaine requises par ou en vertu de la loi à l'énumération des raisons conduisant à la non-application de la limitation des coûts supportés par le vendeur en vue de la guérison de l'animal.

Enfin, dans le texte néerlandais, le mot "*fokkerij*" est remplacé par "*kwekerij*", ce qui correspond mieux à la terminologie de la législation en vigueur.

Daarom stellen wij een trapsgewijze beperking voor die rekening houdt met de hoogte van de aankoopprijs, waarbij er een veel hoger percentage van de aankoopprijs wordt gehanteerd wanneer die aankoopprijs laag is.

Dit amendement tracht een nog groter evenwicht te bereiken tussen de belangen van de consument en die van de verkoper.

Tegelijkertijd wordt ook bepaald dat deze bedragen of percentages in de toekomst nog kunnen aangepast worden via een koninklijk besluit, als uit de praktijk zou blijken dat dit noodzakelijk is.

Daarbij wordt erop gewezen dat de algemene regel, vervat in artikel 1649*quinquies*, § 2, nog steeds blijft gelden. In eerste instantie hebben consumenten de keuze tussen herstelling – in het geval van een dier vaak genezing – of vervanging. De verkoper moet deze keuze respecteren tenzij de gekozen remedie onmogelijk is of in vergelijking met de andere remedies voor de verkoper onevenredige kosten met zich mee zou brengen, rekening houdend met alle omstandigheden.

Bovendien voegt dit amendement het niet-respecteren door de verkoper van de door of krachtens de wet vereiste quarantainevoorwaarden toe aan de opsomming van de redenen die tot gevolg hebben dat de beperking inzake de kosten die door de verkoper gedragen moeten worden met het oog op de genezing van het dier, geen toepassing vindt.

Tot slot wordt in de Nederlandstalige tekst het woord "*fokkerij*" vervangen door "*kwekerij*" daar dit beter aansluit bij de terminologie van de vigerende wetgeving.

Kathleen Verhelst (Open Vld)
 Leslie Leoni (PS)
 Florence Reuter (MR)
 Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
 Leen Dierick (cd&v)
 Melissa Depraetere (Vooruit)
 Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

N° 9 de Mme **Verhelst et consorts**

Art. 5

Dans le 8°, dans le 6° proposé, remplacer les mots “cent trente pour cent du prix de vente” par les mots “la restriction visée à l’article 3/1, alinéa 2, 1°”.

JUSTIFICATION

Cette modification est apportée pour aligner la disposition concernée sur la modification apportée en vertu de l’amendement précédent.

Nr. 9 van mevrouw **Verhelst c.s.**

Art. 5

In de bepaling onder 8°, in de voorgestelde bepaling onder 6°, de woorden “honderddertig procent van de aankoop prijs” vervangen door de woorden “de beperking bedoeld in paragraaf 3/1, tweede lid, 1°”.

VERANTWOORDING

Deze wijziging wordt doorgevoerd om de betreffende bepaling af te stemmen op de wijziging die wordt aangebracht door het vorige amendement.

Kathleen Verhelst (Open Vld)
Leslie Leoni (PS)
Florence Reuter (MR)
Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
Leen Dierick (cd&v)
Melissa Depraetere (Vooruit)
Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

N° 10 de Mme **Verhelst et consorts**

Art. 7

Compléter cet article par un alinéa 2, rédigé comme suit:

“Deux ans après l’entrée en vigueur de la présente loi, le SPF Justice et le SPF Économie évaluent la mise en œuvre des alinéas 4 à 6 du paragraphe 3/1, de l’article 1649quinquies de l’ancien Code civil.”

JUSTIFICATION

Le principe selon lequel le vendeur doit être informé d’un bien non conforme et le bien doit être mis à sa disposition, lorsqu’un défaut survient, s’applique également aux animaux. Compte tenu de la grande responsabilité du vendeur, il convient de lui donner d’abord la possibilité de remédier au défaut, ce qui est dans le droit fil de la jurisprudence en cassation qui confirme ce principe.

Dans le cas des animaux, cette règle a été nuancé par le projet de loi, vu qu’il concerne les êtres vivants, en prévoyant qu’un consommateur peut consulter directement le vétérinaire de son propre choix lorsque l’intervention immédiate d’un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l’animal.

Le présent amendement prévoit la possibilité d’adapter le principe et l’exception susmentionnés à l’avenir si la pratique montre que cela est nécessaire.

Outre l’analyse des données disponibles auprès de l’inspection économique et des médiateurs, cette évaluation comprendra une consultation des parties prenantes clés.

Nr. 10 van mevrouw **Verhelst c.s.**

Art. 7

Dit artikel aanvullen met een tweede lid, luidende:

“Twee jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet, evalueren de FOD Justitie en de FOD Economie de toepassing van de leden 4 tot 6 van paragraaf 3/1 van artikel 1649quinquies van het oud Burgerlijke Wetboek.”

VERANTWOORDING

Het principe dat men bij een niet conform goed de verkoper moet inlichten en hem het goed ter beschikking moet stellen wanneer er zich een gebrek voordoet, is ook van toepassing bij dieren. Gezien de grote aansprakelijkheid van de verkoper dient hij eerst de kans te krijgen om het gebrek te verhelpen, wat in lijn ligt met cassatierechtspraak die dit principe bevestigt.

Bij dieren werd deze regel door het wetsontwerp genuanceerd, daar het levende wezens betreft door te bepalen dat de consument rechtstreeks een eigen dierenarts naar keuze kan consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is.

Dit amendement voorziet de mogelijkheid om bovenstaand principe en uitzondering in de toekomst aan te passen als uit de praktijk zou blijken dat dit nodig is.

Bij de evaluatie zullen, naast de analyse van de gegevens die beschikbaar zijn bij de Economische Inspectie en de ombudsdiensten, de belangrijkste stakeholders worden bevestigd.

Kathleen Verhelst (Open Vld)
 Leslie Leoni (PS)
 Florence Reuter (MR)
 Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
 Leen Dierick (cd&v)
 Melissa Depraetere (Vooruit)
 Barbara Creemers (Ecolo-Groen)